

Algebra3, elemző szakirány

ELTE Algebra és Számelmélet Tanszék

Előadó: Kiss Emil
ewkiss@cs.elte.hu

7. előadás

Véges és algebrai bővítés

Ismétlés (6.1.20, 6.2.4, 6.1.11)

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha \in L$.

Véges és algebrai bővítés

Ismétlés (6.1.20, 6.2.4, 6.1.11)

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha \in L$. Ekkor $\text{gr}_K(\alpha) = |K(\alpha) : K|$

Véges és algebrai bővítés

Ismétlés (6.1.20, 6.2.4, 6.1.11)

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha \in L$. Ekkor $\text{gr}_K(\alpha) = |K(\alpha) : K|$
akkor és csak akkor **véges**,

Véges és algebrai bővítés

Ismétlés (6.1.20, 6.2.4, 6.1.11)

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha \in L$. Ekkor $\text{gr}_K(\alpha) = |K(\alpha) : K|$ akkor és csak akkor **véges**, ha α **algebrai** K fölött.

Véges és algebrai bővítés

Ismétlés (6.1.20, 6.2.4, 6.1.11)

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha \in L$. Ekkor $\text{gr}_K(\alpha) = |K(\alpha) : K|$ akkor és csak akkor **véges**, ha α **algebrai** K fölött.

A $K \leq L$ **véges bővítés**, ha $|L : K|$ véges.

Véges és algebrai bővítés

Ismétlés (6.1.20, 6.2.4, 6.1.11)

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha \in L$. Ekkor $\text{gr}_K(\alpha) = |K(\alpha) : K|$ akkor és csak akkor **véges**, ha α **algebrai** K fölött.

A $K \leq L$ **véges bővítés**, ha $|L : K|$ véges.

Ekkor L minden eleme algebrai K fölött.

Véges és algebrai bővítés

Ismétlés (6.1.20, 6.2.4, 6.1.11)

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha \in L$. Ekkor $\text{gr}_K(\alpha) = |K(\alpha) : K|$ akkor és csak akkor **véges**, ha α **algebrai** K fölött.

A $K \leq L$ **véges bővítés**, ha $|L : K|$ véges.

Ekkor L minden eleme algebrai K fölött.

A $K \leq L$ **algebrai bővítés**, ha L minden eleme algebrai K fölött.

Véges és algebrai bővítés

Ismétlés (6.1.20, 6.2.4, 6.1.11)

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha \in L$. Ekkor $\text{gr}_K(\alpha) = |K(\alpha) : K|$ akkor és csak akkor **véges**, ha α **algebrai** K fölött.

A $K \leq L$ **véges bővítés**, ha $|L : K|$ véges.

Ekkor L minden eleme algebrai K fölött.

A $K \leq L$ **algebrai bővítés**, ha L minden eleme algebrai K fölött.

Tehát minden véges bővítés algebrai.

Véges és algebrai bővítés

Ismétlés (6.1.20, 6.2.4, 6.1.11)

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha \in L$. Ekkor $\text{gr}_K(\alpha) = |K(\alpha) : K|$ akkor és csak akkor **véges**, ha α **algebrai** K fölött.

A $K \leq L$ **véges bővítés**, ha $|L : K|$ véges.

Ekkor L minden eleme algebrai K fölött.

A $K \leq L$ **algebrai bővítés**, ha L minden eleme algebrai K fölött.

Tehát minden véges bővítés algebrai.

6.2.12. Tétel

Az L -nek a K fölött algebrai elemei résztestet alkotnak.

Véges és algebrai bővítés

Ismétlés (6.1.20, 6.2.4, 6.1.11)

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha \in L$. Ekkor $\text{gr}_K(\alpha) = |K(\alpha) : K|$ akkor és csak akkor **véges**, ha α **algebrai** K fölött.

A $K \leq L$ **véges bővítés**, ha $|L : K|$ véges.

Ekkor L minden eleme algebrai K fölött.

A $K \leq L$ **algebrai bővítés**, ha L minden eleme algebrai K fölött.
Tehát minden véges bővítés algebrai.

6.2.12. Tétel

Az L -nek a K fölött algebrai elemei résztestet alkotnak.

Speciálisan az algebrai számok \mathbb{A} halmaza résztest \mathbb{C} -ben.

Véges és algebrai bővítés

Ismétlés (6.1.20, 6.2.4, 6.1.11)

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha \in L$. Ekkor $\text{gr}_K(\alpha) = |K(\alpha) : K|$ akkor és csak akkor **véges**, ha α **algebrai** K fölött.

A $K \leq L$ **véges bővítés**, ha $|L : K|$ véges.

Ekkor L minden eleme algebrai K fölött.

A $K \leq L$ **algebrai bővítés**, ha L minden eleme algebrai K fölött.

Tehát minden véges bővítés algebrai.

6.2.12. Tétel

Az L -nek a K fölött algebrai elemei résztestet alkotnak.

Speciálisan az algebrai számok \mathbb{A} halmaza résztest \mathbb{C} -ben.

Ez tehát az **algebrai számok teste**.

Véges és algebrai bővítés

Ismétlés (6.1.20, 6.2.4, 6.1.11)

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha \in L$. Ekkor $\text{gr}_K(\alpha) = |K(\alpha) : K|$ akkor és csak akkor **véges**, ha α **algebrai** K fölött.

A $K \leq L$ **véges bővítés**, ha $|L : K|$ véges.

Ekkor L minden eleme algebrai K fölött.

A $K \leq L$ **algebrai bővítés**, ha L minden eleme algebrai K fölött.

Tehát minden véges bővítés algebrai.

6.2.12. Tétel

Az L -nek a K fölött algebrai elemei résztestet alkotnak.

Speciálisan az algebrai számok \mathbb{A} halmaza résztest \mathbb{C} -ben.

Ez tehát az **algebrai számok teste**.

A $\mathbb{Q} \leq \mathbb{A}$ bővítés algebrai (nyilván),

Véges és algebrai bővítés

Ismétlés (6.1.20, 6.2.4, 6.1.11)

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha \in L$. Ekkor $\text{gr}_K(\alpha) = |K(\alpha) : K|$ akkor és csak akkor **véges**, ha α **algebrai** K fölött.

A $K \leq L$ **véges bővítés**, ha $|L : K|$ véges.

Ekkor L minden eleme algebrai K fölött.

A $K \leq L$ **algebrai bővítés**, ha L minden eleme algebrai K fölött.

Tehát minden véges bővítés algebrai.

6.2.12. Tétel

Az L -nek a K fölött algebrai elemei résztestet alkotnak.

Speciálisan az algebrai számok \mathbb{A} halmaza résztest \mathbb{C} -ben.

Ez tehát az **algebrai számok teste**.

A $\mathbb{Q} \leq \mathbb{A}$ bővítés algebrai (nyilván), de nem véges (**HF**).

Fok bővebb test fölött

6.2.5. Állítás

Algebrai elem k -adik gyöke is algebrai.

Fok bővebb test fölött

6.2.5. Állítás

Algebrai elem k -adik gyöke is algebrai.

Legyen $K \leq L$, $\alpha \in L$

Fok bővebb test fölött

6.2.5. Állítás

Algebrai elem k -adik gyöke is algebrai.

Legyen $K \leq L$, $\alpha \in L$ és $0 \neq s(x) \in K[x]$,

Fok bővebb test fölött

6.2.5. Állítás

Algebrai elem k -adik gyöke is algebrai.

Legyen $K \leq L$, $\alpha \in L$ és $0 \neq s(x) \in K[x]$, melyre $s(\alpha) = 0$.

Fok bővebb test fölött

6.2.5. Állítás

Algebrai elem k -adik gyöke is algebrai.

Legyen $K \leq L$, $\alpha \in L$ és $0 \neq s(x) \in K[x]$, melyre $s(\alpha) = 0$.
Ekkor $\sqrt[k]{\alpha}$ gyöke

Fok bővebb test fölött

6.2.5. Állítás

Algebrai elem k -adik gyöke is algebrai.

Legyen $K \leq L$, $\alpha \in L$ és $0 \neq s(x) \in K[x]$, melyre $s(\alpha) = 0$.
Ekkor $\sqrt[k]{\alpha}$ gyöke az $s(x^k) \in K[x]$ nem nulla polinomnak. □

Fok bővebb test fölött

6.2.5. Állítás

Algebrai elem k -adik gyöke is algebrai.

Legyen $K \leq L$, $\alpha \in L$ és $0 \neq s(x) \in K[x]$, melyre $s(\alpha) = 0$.
Ekkor $\sqrt[k]{\alpha}$ gyöke az $s(x^k) \in K[x]$ nem nulla polinomnak. \square

6.2.8. Lemma

Elem foka nagyobb test fölött nem nőhet.

Fok bővebb test fölött

6.2.5. Állítás

Algebrai elem k -adik gyöke is algebrai.

Legyen $K \leq L$, $\alpha \in L$ és $0 \neq s(x) \in K[x]$, melyre $s(\alpha) = 0$.
Ekkor $\sqrt[k]{\alpha}$ gyöke az $s(x^k) \in K[x]$ nem nulla polinomnak. \square

6.2.8. Lemma

Elem foka nagyobb test fölött nem nőhet.

Vagyis $K \leq L \leq M$, $\alpha \in M$ esetén $\text{gr}_L(\alpha) \leq \text{gr}_K(\alpha)$.

Fok bővebb test fölött

6.2.5. Állítás

Algebrai elem k -adik gyöke is algebrai.

Legyen $K \leq L$, $\alpha \in L$ és $0 \neq s(x) \in K[x]$, melyre $s(\alpha) = 0$.
Ekkor $\sqrt[k]{\alpha}$ gyöke az $s(x^k) \in K[x]$ nem nulla polinomnak. \square

6.2.8. Lemma

Elem foka nagyobb test fölött nem nőhet.

Vagyis $K \leq L \leq M$, $\alpha \in M$ esetén $\text{gr}_L(\alpha) \leq \text{gr}_K(\alpha)$.

Ha $s(x)$, illetve $t(x)$ az α minimálpolinomja K , illetve L fölött,

Fok bővebb test fölött

6.2.5. Állítás

Algebrai elem k -adik gyöke is algebrai.

Legyen $K \leq L$, $\alpha \in L$ és $0 \neq s(x) \in K[x]$, melyre $s(\alpha) = 0$.
Ekkor $\sqrt[k]{\alpha}$ gyöke az $s(x^k) \in K[x]$ nem nulla polinomnak. \square

6.2.8. Lemma

Elem foka nagyobb test fölött nem nőhet.

Vagyis $K \leq L \leq M$, $\alpha \in M$ esetén $\text{gr}_L(\alpha) \leq \text{gr}_K(\alpha)$.

Ha $s(x)$, illetve $t(x)$ az α minimálpolinomja K , illetve L fölött,
akkor $t \mid s$.

Fok bővebb test fölött

6.2.5. Állítás

Algebrai elem k -adik gyöke is algebrai.

Legyen $K \leq L$, $\alpha \in L$ és $0 \neq s(x) \in K[x]$, melyre $s(\alpha) = 0$.
Ekkor $\sqrt[k]{\alpha}$ gyöke az $s(x^k) \in K[x]$ nem nulla polinomnak. \square

6.2.8. Lemma

Elem foka nagyobb test fölött nem nőhet.

Vagyis $K \leq L \leq M$, $\alpha \in M$ esetén $\text{gr}_L(\alpha) \leq \text{gr}_K(\alpha)$.

Ha $s(x)$, illetve $t(x)$ az α minimálpolinomja K , illetve L fölött,
akkor $s \in L[x]$ $t \mid s$.

Fok bővebb test fölött

6.2.5. Állítás

Algebrai elem k -adik gyöke is algebrai.

Legyen $K \leq L$, $\alpha \in L$ és $0 \neq s(x) \in K[x]$, melyre $s(\alpha) = 0$.
Ekkor $\sqrt[k]{\alpha}$ gyöke az $s(x^k) \in K[x]$ nem nulla polinomnak. \square

6.2.8. Lemma

Elem foka nagyobb test fölött nem nőhet.

Vagyis $K \leq L \leq M$, $\alpha \in M$ esetén $\text{gr}_L(\alpha) \leq \text{gr}_K(\alpha)$.

Ha $s(x)$, illetve $t(x)$ az α minimálpolinomja K , illetve L fölött,
akkor $s \in L[x]$ és $s(\alpha) = 0$ miatt $t \mid s$.

Fok bővebb test fölött

6.2.5. Állítás

Algebrai elem k -adik gyöke is algebrai.

Legyen $K \leq L$, $\alpha \in L$ és $0 \neq s(x) \in K[x]$, melyre $s(\alpha) = 0$.
Ekkor $\sqrt[k]{\alpha}$ gyöke az $s(x^k) \in K[x]$ nem nulla polinomnak. \square

6.2.8. Lemma

Elem foka nagyobb test fölött nem nőhet.

Vagyis $K \leq L \leq M$, $\alpha \in M$ esetén $\text{gr}_L(\alpha) \leq \text{gr}_K(\alpha)$.

Ha $s(x)$, illetve $t(x)$ az α minimálpolinomja K , illetve L fölött,
akkor $s \in L[x]$ és $s(\alpha) = 0$ miatt $t \mid s$.

Így $\text{gr}_L(\alpha) = \text{gr}(t) \leq \text{gr}(s) = \text{gr}_K(\alpha)$. \square

Összeg és szorzat foka

6.2.10. Következmény

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha, \beta \in L$ algebrai K fölött.

Összeg és szorzat foka

6.2.10. Következmény

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha, \beta \in L$ algebrai K fölött.
Ekkor $\alpha \pm \beta$,

Összeg és szorzat foka

6.2.10. Következmény

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha, \beta \in L$ algebrai K fölött.
Ekkor $\alpha \pm \beta, \alpha\beta$

Összeg és szorzat foka

6.2.10. Következmény

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha, \beta \in L$ algebrai K fölött.
Ekkor $\alpha \pm \beta$, $\alpha\beta$ és $\beta \neq 0$ esetén α/β is

Összeg és szorzat foka

6.2.10. Következmény

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha, \beta \in L$ algebrai K fölött.

Ekkor $\alpha \pm \beta$, $\alpha\beta$ és $\beta \neq 0$ esetén α/β is **algebrai** K fölött,

Összeg és szorzat foka

6.2.10. Következmény

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha, \beta \in L$ algebrai K fölött.

Ekkor $\alpha \pm \beta$, $\alpha\beta$ és $\beta \neq 0$ esetén α/β is **algebrai** K fölött,
és fokuk legfeljebb $\text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_K(\beta)$.

Összeg és szorzat foka

6.2.10. Következmény

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha, \beta \in L$ algebrai K fölött.
Ekkor $\alpha \pm \beta$, $\alpha\beta$ és $\beta \neq 0$ esetén α/β is **algebrai** K fölött,
és fokuk legfeljebb $\text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_K(\beta)$.

Bizonyítás

$K \leq K(\alpha) \leq K(\alpha)(\beta)$ testlánc.

Összeg és szorzat foka

6.2.10. Következmény

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha, \beta \in L$ algebrai K fölött.
Ekkor $\alpha \pm \beta$, $\alpha\beta$ és $\beta \neq 0$ esetén α/β is **algebrai** K fölött,
és fokuk legfeljebb $\text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_K(\beta)$.

Bizonyítás

$K \leq K(\alpha) \leq K(\alpha)(\beta)$ testlánc. A szorzástétel miatt
 $|K(\alpha)(\beta) : K| = \text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_{K(\alpha)}(\beta)$.

Összeg és szorzat foka

6.2.10. Következmény

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha, \beta \in L$ algebrai K fölött.
Ekkor $\alpha \pm \beta$, $\alpha\beta$ és $\beta \neq 0$ esetén α/β is **algebrai** K fölött,
és fokuk legfeljebb $\text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_K(\beta)$.

Bizonyítás

$K \leq K(\alpha) \leq K(\alpha)(\beta)$ testlánc. A szorzástétel miatt
 $|K(\alpha)(\beta) : K| = \text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_{K(\alpha)}(\beta)$.
Láttuk, hogy $K \leq K(\alpha)$ miatt $\text{gr}_{K(\alpha)}(\beta) \leq \text{gr}_K(\beta)$.

Összeg és szorzat foka

6.2.10. Következmény

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha, \beta \in L$ algebrai K fölött.
Ekkor $\alpha \pm \beta$, $\alpha\beta$ és $\beta \neq 0$ esetén α/β is **algebrai** K fölött,
és fokuk legfeljebb $\text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_K(\beta)$.

Bizonyítás

$K \leq K(\alpha) \leq K(\alpha)(\beta)$ testlánc. A szorzástétel miatt

$$|K(\alpha)(\beta) : K| = \text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_{K(\alpha)}(\beta).$$

Láttuk, hogy $K \leq K(\alpha)$ miatt $\text{gr}_{K(\alpha)}(\beta) \leq \text{gr}_K(\beta)$.

$$\text{Ezért } |K(\alpha)(\beta) : K| \leq \text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_K(\beta).$$

Összeg és szorzat foka

6.2.10. Következmény

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha, \beta \in L$ algebrai K fölött.
Ekkor $\alpha \pm \beta$, $\alpha\beta$ és $\beta \neq 0$ esetén α/β is **algebrai** K fölött,
és fokuk legfeljebb $\text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_K(\beta)$.

Bizonyítás

$K \leq K(\alpha) \leq K(\alpha)(\beta)$ testlánc. A szorzástétel miatt

$$|K(\alpha)(\beta) : K| = \text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_{K(\alpha)}(\beta).$$

Láttuk, hogy $K \leq K(\alpha)$ miatt $\text{gr}_{K(\alpha)}(\beta) \leq \text{gr}_K(\beta)$.

Ezért $|K(\alpha)(\beta) : K| \leq \text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_K(\beta)$.

De $\alpha \pm \beta, \alpha\beta, \alpha/\beta \in K(\alpha)(\beta)$,

Összeg és szorzat foka

6.2.10. Következmény

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha, \beta \in L$ algebrai K fölött.
Ekkor $\alpha \pm \beta$, $\alpha\beta$ és $\beta \neq 0$ esetén α/β is **algebrai** K fölött,
és fokuk legfeljebb $\text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_K(\beta)$.

Bizonyítás

$K \leq K(\alpha) \leq K(\alpha)(\beta)$ testlánc. A szorzástétel miatt

$$|K(\alpha)(\beta) : K| = \text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_{K(\alpha)}(\beta).$$

Láttuk, hogy $K \leq K(\alpha)$ miatt $\text{gr}_{K(\alpha)}(\beta) \leq \text{gr}_K(\beta)$.

Ezért $|K(\alpha)(\beta) : K| \leq \text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_K(\beta)$.

De $\alpha \pm \beta, \alpha\beta, \alpha/\beta \in K(\alpha)(\beta)$, így fokuk $\leq \text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_K(\beta)$. □

Összeg és szorzat foka

6.2.10. Következmény

Legyen $K \leq L$ testbővítés, $\alpha, \beta \in L$ algebrai K fölött.
Ekkor $\alpha \pm \beta$, $\alpha\beta$ és $\beta \neq 0$ esetén α/β is **algebrai** K fölött,
és fokuk legfeljebb $\text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_K(\beta)$.

Bizonyítás

$K \leq K(\alpha) \leq K(\alpha)(\beta)$ testlánc. A szorzástétel miatt

$$|K(\alpha)(\beta) : K| = \text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_{K(\alpha)}(\beta).$$

Láttuk, hogy $K \leq K(\alpha)$ miatt $\text{gr}_{K(\alpha)}(\beta) \leq \text{gr}_K(\beta)$.

Ezért $|K(\alpha)(\beta) : K| \leq \text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_K(\beta)$.

De $\alpha \pm \beta, \alpha\beta, \alpha/\beta \in K(\alpha)(\beta)$, így fokuk $\leq \text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_K(\beta)$. □

Így például $\sqrt[7]{3} - \sqrt[5]{23} - \sqrt[4]{5 + i\sqrt{7 + \sqrt[6]{3}}}$ is algebrai szám.

\mathbb{A} algebrailag zárt

6.2.13. Tétel

Az algebrai számok \mathbb{A} teste **algebrailag zárt**.

\mathbb{A} algebrailag zárt

6.2.13. Tétel

Az algebrai számok \mathbb{A} teste **algebrailag zárt**.

Bizonyítás

Legyen $0 \neq f(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_kx^k \in \mathbb{A}[x]$
és $\alpha \in \mathbb{C}$ gyöke f -nek.

\mathbb{A} algebrailag zárt

6.2.13. Tétel

Az algebrai számok \mathbb{A} teste **algebrailag zárt**.

Bizonyítás

Legyen $0 \neq f(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_kx^k \in \mathbb{A}[x]$
és $\alpha \in \mathbb{C}$ gyöke f -nek. Belátjuk, hogy α algebrai szám.

\mathbb{A} algebrailag zárt

6.2.13. Tétel

Az algebrai számok \mathbb{A} teste **algebrailag zárt**.

Bizonyítás

Legyen $0 \neq f(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_kx^k \in \mathbb{A}[x]$

és $\alpha \in \mathbb{C}$ gyöke f -nek. Belátjuk, hogy α algebrai szám.

Mivel a_j algebrai \mathbb{Q} fölött, algebrai minden bővebb test fölött is.

\mathbb{A} algebrailag zárt

6.2.13. Tétel

Az algebrai számok \mathbb{A} teste **algebrailag zárt**.

Bizonyítás

Legyen $0 \neq f(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_kx^k \in \mathbb{A}[x]$

és $\alpha \in \mathbb{C}$ gyöke f -nek. Belátjuk, hogy α algebrai szám.

Mivel a_j algebrai \mathbb{Q} fölött, algebrai minden bővebb test fölött is.

Ezért az a_j elemekkel sorban bővítve mindegyik lépésben

véges bővítést kapunk.

\mathbb{A} algebrailag zárt

6.2.13. Tétel

Az algebrai számok \mathbb{A} teste **algebrailag zárt**.

Bizonyítás

Legyen $0 \neq f(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_kx^k \in \mathbb{A}[x]$
és $\alpha \in \mathbb{C}$ gyöke f -nek. Belátjuk, hogy α algebrai szám.
Mivel a_j algebrai \mathbb{Q} fölött, algebrai minden bővebb test fölött is.
Ezért az a_j elemekkel sorban bővítve mindegyik lépésben
véges bővítést kapunk. Így $|\mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k) : \mathbb{Q}|$ véges.

\mathbb{A} algebrailag zárt

6.2.13. Tétel

Az algebrai számok \mathbb{A} teste **algebrailag zárt**.

Bizonyítás

Legyen $0 \neq f(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_kx^k \in \mathbb{A}[x]$

és $\alpha \in \mathbb{C}$ gyöke f -nek. Belátjuk, hogy α algebrai szám.

Mivel a_j algebrai \mathbb{Q} fölött, algebrai minden bővebb test fölött is.

Ezért az a_j elemekkel sorban bővítve mindegyik lépésben

véges bővítést kapunk. Így $|\mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k) : \mathbb{Q}|$ véges.

De $f(x) \in \mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k)[x]$,

\mathbb{A} algebrailag zárt

6.2.13. Tétel

Az algebrai számok \mathbb{A} teste **algebrailag zárt**.

Bizonyítás

Legyen $0 \neq f(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_kx^k \in \mathbb{A}[x]$

és $\alpha \in \mathbb{C}$ gyöke f -nek. Belátjuk, hogy α algebrai szám.

Mivel a_j algebrai \mathbb{Q} fölött, algebrai minden bővebb test fölött is.

Ezért az a_j elemekkel sorban bővítve mindegyik lépésben

véges bővítést kapunk. Így $|\mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k) : \mathbb{Q}|$ véges.

De $f(x) \in \mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k)[x]$, ezért α algebrai $\mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k)$ fölött.

\mathbb{A} algebrailag zárt

6.2.13. Tétel

Az algebrai számok \mathbb{A} teste **algebrailag zárt**.

Bizonyítás

Legyen $0 \neq f(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_kx^k \in \mathbb{A}[x]$

és $\alpha \in \mathbb{C}$ gyöke f -nek. Belátjuk, hogy α algebrai szám.

Mivel a_j algebrai \mathbb{Q} fölött, algebrai minden bővebb test fölött is.

Ezért az a_j elemekkel sorban bővítve mindegyik lépésben

véges bővítést kapunk. Így $|\mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k) : \mathbb{Q}|$ véges.

De $f(x) \in \mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k)[x]$, ezért α algebrai $\mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k)$ fölött.

Tehát $|\mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k)(\alpha) : \mathbb{Q}|$ is véges.

\mathbb{A} algebrailag zárt

6.2.13. Tétel

Az algebrai számok \mathbb{A} teste **algebrailag zárt**.

Bizonyítás

Legyen $0 \neq f(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_kx^k \in \mathbb{A}[x]$

és $\alpha \in \mathbb{C}$ gyöke f -nek. Belátjuk, hogy α algebrai szám.

Mivel a_j algebrai \mathbb{Q} fölött, algebrai minden bővebb test fölött is.

Ezért az a_j elemekkel sorban bővítve mindegyik lépésben

véges bővítést kapunk. Így $|\mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k) : \mathbb{Q}|$ véges.

De $f(x) \in \mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k)[x]$, ezért α algebrai $\mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k)$ fölött.

Tehát $|\mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k)(\alpha) : \mathbb{Q}|$ is véges.

Beláttuk, hogy α eleme \mathbb{Q} egy véges bővítésének.

\mathbb{A} algebrailag zárt

6.2.13. Tétel

Az algebrai számok \mathbb{A} teste **algebrailag zárt**.

Bizonyítás

Legyen $0 \neq f(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_kx^k \in \mathbb{A}[x]$

és $\alpha \in \mathbb{C}$ gyöke f -nek. Belátjuk, hogy α algebrai szám.

Mivel a_j algebrai \mathbb{Q} fölött, algebrai minden bővebb test fölött is.

Ezért az a_j elemekkel sorban bővítve mindegyik lépésben

véges bővítést kapunk. Így $|\mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k) : \mathbb{Q}|$ véges.

De $f(x) \in \mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k)[x]$, ezért α algebrai $\mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k)$ fölött.

Tehát $|\mathbb{Q}(a_0, \dots, a_k)(\alpha) : \mathbb{Q}|$ is véges.

Beláttuk, hogy α eleme \mathbb{Q} egy véges bővítésének.

Ezért α algebrai szám.

Algebrailag zárt testek

Emlékeztető (2.5.3. Definíció)

Egy T test **algebrailag zárt**,

Algebrailag zárt testek

Emlékeztető (2.5.3. Definíció)

Egy T test **algebrailag zárt**, ha minden nem konstans polinom gyöktényezőkre bomlik T fölött.

Algebrailag zárt testek

Emlékeztető (2.5.3. Definíció)

Egy T test **algebrailag zárt**, ha minden nem konstans polinom gyöktényezőkre bomlik T fölött.

Azt láttuk be, hogy minden $f \in \mathbb{A}[x]$ gyökei algebrai számok.

Algebrailag zárt testek

Emlékeztető (2.5.3. Definíció)

Egy T test **algebrailag zárt**, ha minden nem konstans polinom gyöktényezőkre bomlik T fölött.

Azt láttuk be, hogy minden $f \in \mathbb{A}[x]$ gyökei algebrai számok. Tudjuk analízisből, hogy \mathbb{C} algebrailag zárt.

Algebrailag zárt testek

Emlékeztető (2.5.3. Definíció)

Egy T test **algebrailag zárt**, ha minden nem konstans polinom gyöktényezőkre bomlik T fölött.

Azt láttuk be, hogy minden $f \in \mathbb{A}[x]$ gyökei algebrai számok. Tudjuk analízisből, hogy \mathbb{C} algebrailag zárt. Ezért f gyöktényezőkre bomlik \mathbb{C} fölött,

Algebrailag zárt testek

Emlékeztető (2.5.3. Definíció)

Egy T test **algebrailag zárt**, ha minden nem konstans polinom gyöktényezőkre bomlik T fölött.

Azt láttuk be, hogy minden $f \in \mathbb{A}[x]$ gyökei algebrai számok. Tudjuk analízisből, hogy \mathbb{C} algebrailag zárt. Ezért f gyöktényezőkre bomlik \mathbb{C} fölött, és így \mathbb{A} fölött is. \square

Algebrailag zárt testek

Emlékeztető (2.5.3. Definíció)

Egy T test **algebrailag zárt**, ha minden nem konstans polinom gyöktényezőkre bomlik T fölött.

Azt láttuk be, hogy minden $f \in \mathbb{A}[x]$ gyökei algebrai számok. Tudjuk analízisből, hogy \mathbb{C} algebrailag zárt. Ezért f gyöktényezőkre bomlik \mathbb{C} fölött, és így \mathbb{A} fölött is. \square

Tehát a bizonyításban **kihasználtuk, hogy \mathbb{C} algebrailag zárt!**

Algebrailag zárt testek

Emlékeztető (2.5.3. Definíció)

Egy T test **algebrailag zárt**, ha minden nem konstans polinom gyöktényezőkre bomlik T fölött.

Azt láttuk be, hogy minden $f \in \mathbb{A}[x]$ gyökei algebrai számok. Tudjuk analízisből, hogy \mathbb{C} algebrailag zárt. Ezért f gyöktényezőkre bomlik \mathbb{C} fölött, és így \mathbb{A} fölött is. \square

Tehát a bizonyításban **kihasználtuk, hogy \mathbb{C} algebrailag zárt!**

2.5.18, 6.2.20, 6.4.6, NB

Sem a \mathbb{Q} véges bővítései,

Algebrailag zárt testek

Emlékeztető (2.5.3. Definíció)

Egy T test **algebrailag zárt**, ha minden nem konstans polinom gyöktényezőkre bomlik T fölött.

Azt láttuk be, hogy minden $f \in \mathbb{A}[x]$ gyökei algebrai számok. Tudjuk analízisből, hogy \mathbb{C} algebrailag zárt. Ezért f gyöktényezőkre bomlik \mathbb{C} fölött, és így \mathbb{A} fölött is. \square

Tehát a bizonyításban **kihasználtuk, hogy \mathbb{C} algebrailag zárt!**

2.5.18, 6.2.20, 6.4.6, NB

Sem a \mathbb{Q} véges bővítései, sem a véges testek

Algebrailag zárt testek

Emlékeztető (2.5.3. Definíció)

Egy T test **algebrailag zárt**, ha minden nem konstans polinom gyöktényezőkre bomlik T fölött.

Azt láttuk be, hogy minden $f \in \mathbb{A}[x]$ gyökei algebrai számok. Tudjuk analízisből, hogy \mathbb{C} algebrailag zárt. Ezért f gyöktényezőkre bomlik \mathbb{C} fölött, és így \mathbb{A} fölött is. \square

Tehát a bizonyításban **kihasználtuk, hogy \mathbb{C} algebrailag zárt!**

2.5.18, 6.2.20, 6.4.6, NB

Sem a \mathbb{Q} véges bővítései, sem a véges testek nem algebrailag zártak,

Algebrailag zárt testek

Emlékeztető (2.5.3. Definíció)

Egy T test **algebrailag zárt**, ha minden nem konstans polinom gyöktényezőkre bomlik T fölött.

Azt láttuk be, hogy minden $f \in \mathbb{A}[x]$ gyökei algebrai számok. Tudjuk analízisből, hogy \mathbb{C} algebrailag zárt. Ezért f gyöktényezőkre bomlik \mathbb{C} fölött, és így \mathbb{A} fölött is. \square

Tehát a bizonyításban **kihasználtuk, hogy \mathbb{C} algebrailag zárt!**

2.5.18, 6.2.20, 6.4.6, NB

Sem a \mathbb{Q} véges bővítései, sem a véges testek nem algebrailag zártak, de minden testnek van algebrailag zárt bővítése.

Algebrailag zárt testek

Emlékeztető (2.5.3. Definíció)

Egy T test **algebrailag zárt**, ha minden nem konstans polinom gyöktényezőkre bomlik T fölött.

Azt láttuk be, hogy minden $f \in \mathbb{A}[x]$ gyökei algebrai számok. Tudjuk analízisből, hogy \mathbb{C} algebrailag zárt. Ezért f gyöktényezőkre bomlik \mathbb{C} fölött, és így \mathbb{A} fölött is. \square

Tehát a bizonyításban **kihasználtuk, hogy \mathbb{C} algebrailag zárt!**

2.5.18, 6.2.20, 6.4.6, NB

Sem a \mathbb{Q} véges bővítései, sem a véges testek nem algebrailag zártak, de minden testnek van algebrailag zárt bővítése. Ezért minden polinomnak számolhatunk formálisan a gyökeivel!

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

π transzcendens

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

π transzcendens (Lindemann, 1882).

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

π transzcendens (Lindemann, 1882).

$2^{\sqrt{3}}$ transzcendens.

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

π transzcendens (Lindemann, 1882).

$2^{\sqrt{3}}$ transzcendens. **Általában:** α^{β} transzcendens,

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

π transzcendens (Lindemann, 1882).

$2^{\sqrt{3}}$ transzcendens. **Általában:** α^{β} transzcendens, ha α, β algebrai,

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

π transzcendens (Lindemann, 1882).

$2^{\sqrt{3}}$ transzcendens. **Általában:** α^{β} transzcendens, ha α, β algebrai, β irracionális,

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

π transzcendens (Lindemann, 1882).

$2^{\sqrt{3}}$ transzcendens. **Általában:** α^{β} transzcendens, ha α, β algebrai, β irracionális, $\alpha \neq 0, 1$

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

π transzcendens (Lindemann, 1882).

$2^{\sqrt{3}}$ transzcendens. **Általában:** α^{β} transzcendens, ha α, β algebrai, β irracionális, $\alpha \neq 0, 1$ (Gelfond-Schneider, 1935).

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

π transzcendens (Lindemann, 1882).

$2^{\sqrt{3}}$ transzcendens. **Általában:** α^{β} transzcendens, ha α, β algebrai, β irracionális, $\alpha \neq 0, 1$ (Gelfond-Schneider, 1935).

$e + \pi$ transzcendens-e, racionális-e:

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

π transzcendens (Lindemann, 1882).

$2^{\sqrt{3}}$ transzcendens. **Általában:** α^{β} transzcendens, ha α, β algebrai, β irracionális, $\alpha \neq 0, 1$ (Gelfond-Schneider, 1935).

$e + \pi$ transzcendens-e, racionális-e: **megoldatlan.**

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

π transzcendens (Lindemann, 1882).

$2\sqrt{3}$ transzcendens. **Általában:** α^{β} transzcendens, ha α, β algebrai, β irracionális, $\alpha \neq 0, 1$ (Gelfond-Schneider, 1935).

$e + \pi$ transzcendens-e, racionális-e: **megoldatlan**.

Cantor (1874): **a valós számok döntő többsége transzcendens.**

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

π transzcendens (Lindemann, 1882).

$2\sqrt{3}$ transzcendens. **Általában:** α^{β} transzcendens, ha α, β algebrai, β irracionális, $\alpha \neq 0, 1$ (Gelfond-Schneider, 1935).

$e + \pi$ transzcendens-e, racionális-e: **megoldatlan.**

Cantor (1874): **a valós számok döntő többsége transzcendens.**

Ugyanis az algebrai számok **megszámlálható** halmazzal alkotnak

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

π transzcendens (Lindemann, 1882).

$2\sqrt{3}$ transzcendens. **Általában:** α^{β} transzcendens, ha α, β algebrai, β irracionális, $\alpha \neq 0, 1$ (Gelfond-Schneider, 1935).

$e + \pi$ transzcendens-e, racionális-e: **megoldatlan**.

Cantor (1874): **a valós számok döntő többsége transzcendens.**

Ugyanis az algebrai számok **megszámlálható** halmazzal alkotnak (fel lehet őket sorolni: $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n, \dots$).

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

π transzcendens (Lindemann, 1882).

$2\sqrt{3}$ transzcendens. **Általában:** α^{β} transzcendens, ha α, β algebrai, β irracionális, $\alpha \neq 0, 1$ (Gelfond-Schneider, 1935).

$e + \pi$ transzcendens-e, racionális-e: **megoldatlan**.

Cantor (1874): **a valós számok döntő többsége transzcendens.**

Ugyanis az algebrai számok **megszámlálható** halmazt alkotnak (fel lehet őket sorolni: $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n, \dots$).

A megszámlálható a „legkisebb lehetséges végtelen halmaz”,

Transzcendens számok

Konkrét számokról nehéz bizonyítani, hogy transzcendensek.

$\sum_{k=0}^{\infty} 10^{-k!}$ transzcendens (Liouville, 1851).

e transzcendens (Hermite, 1873).

π transzcendens (Lindemann, 1882).

$2^{\sqrt{3}}$ transzcendens. **Általában:** α^{β} transzcendens, ha α, β algebrai, β irracionális, $\alpha \neq 0, 1$ (Gelfond-Schneider, 1935).

$e + \pi$ transzcendens-e, racionális-e: **megoldatlan**.

Cantor (1874): **a valós számok döntő többsége transzcendens.**

Ugyanis az algebrai számok **megszámlálható** halmazt alkotnak (fel lehet őket sorolni: $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n, \dots$).

A megszámlálható a „legkisebb lehetséges végtelen halmaz”, de a transzcendens számok halmaza nem megszámlálható.

Polinomok „nemlétező” gyökei

Példa

A $z^2 + 1$ -nek nincs gyöke \mathbb{R} -ben, de i -vel kényelmes számolni.

Polinomok „nemlétező” gyökei

Példa

A $z^2 + 1$ -nek nincs gyöke \mathbb{R} -ben, de i -vel kényelmes számolni. Ezért bevezettük \mathbb{C} -t,

Polinomok „nemlétező” gyökei

Példa

A $z^2 + 1$ -nek nincs gyöke \mathbb{R} -ben, de i -vel kényelmes számolni. Ezért bevezettük \mathbb{C} -t, az \mathbb{R} egy **testbővítését**.

Polinomok „nemlétező” gyökei

Példa

A $z^2 + 1$ -nek nincs gyöke \mathbb{R} -ben, de i -vel kényelmes számolni. Ezért bevezettük \mathbb{C} -t, az \mathbb{R} egy **testbővítését**. A bevezetés egy lehetséges módja a következő.

Polinomok „nemlétező” gyökei

Példa

A $z^2 + 1$ -nek nincs gyöke \mathbb{R} -ben, de i -vel kényelmes számolni. Ezért bevezettük \mathbb{C} -t, az \mathbb{R} egy **testbővítését**.

A bevezetés egy lehetséges módja a következő.

- (1) Tudjuk, hogy $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ izomorf \mathbb{C} -vel,

Polinomok „nemlétező” gyökei

Példa

A $z^2 + 1$ -nek nincs gyöke \mathbb{R} -ben, de i -vel kényelmes számolni. Ezért bevezettük \mathbb{C} -t, az \mathbb{R} egy **testbővítését**.

A bevezetés egy lehetséges módja a következő.

- (1) Tudjuk, hogy $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ izomorf \mathbb{C} -vel, és $a + bi$ -nek az $a + bx + (x^2 + 1)$ mellékosztály felel meg.

Polinomok „nemlétező” gyökei

Példa

A $z^2 + 1$ -nek nincs gyöke \mathbb{R} -ben, de i -vel kényelmes számolni. Ezért bevezettük \mathbb{C} -t, az \mathbb{R} egy **testbővítését**.

A bevezetés egy lehetséges módja a következő.

- (1) Tudjuk, hogy $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ izomorf \mathbb{C} -vel, és $a + bi$ -nek az $a + bx + (x^2 + 1)$ mellékosztály felel meg. Így az $a + (x^2 + 1)$ alakú mellékosztályok \mathbb{R} -rel izomorf részttestet alkotnak,

Polinomok „nemlétező” gyökei

Példa

A $z^2 + 1$ -nek nincs gyöke \mathbb{R} -ben, de i -vel kényelmes számolni. Ezért bevezettük \mathbb{C} -t, az \mathbb{R} egy **testbővítését**.

A bevezetés egy lehetséges módja a következő.

- (1) Tudjuk, hogy $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ izomorf \mathbb{C} -vel, és $a + bi$ -nek az $a + bx + (x^2 + 1)$ mellékosztály felel meg. Így az $a + (x^2 + 1)$ alakú mellékosztályok \mathbb{R} -rel izomorf részttestet alkotnak, az i -nek megfelelő elem $x + (x^2 + 1)$.

Polinomok „nemlétező” gyökei

Példa

A $z^2 + 1$ -nek nincs gyöke \mathbb{R} -ben, de i -vel kényelmes számolni. Ezért bevezettük \mathbb{C} -t, az \mathbb{R} egy **testbővítését**.

A bevezetés egy lehetséges módja a következő.

- (1) Tudjuk, hogy $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ izomorf \mathbb{C} -vel, és $a + bi$ -nek az $a + bx + (x^2 + 1)$ mellékosztály felel meg. Így az $a + (x^2 + 1)$ alakú mellékosztályok \mathbb{R} -rel izomorf részttestet alkotnak, az i -nek megfelelő elem $x + (x^2 + 1)$.
- (2) **Definiáljuk** \mathbb{C} -t $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ -nek,

Polinomok „nemlétező” gyökei

Példa

A $z^2 + 1$ -nek nincs gyöke \mathbb{R} -ben, de i -vel kényelmes számolni. Ezért bevezettük \mathbb{C} -t, az \mathbb{R} egy **testbővítését**.

A bevezetés egy lehetséges módja a következő.

- (1) Tudjuk, hogy $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ izomorf \mathbb{C} -vel, és $a + bi$ -nek az $a + bx + (x^2 + 1)$ mellékosztály felel meg. Így az $a + (x^2 + 1)$ alakú mellékosztályok \mathbb{R} -rel izomorf részttestet alkotnak, az i -nek megfelelő elem $x + (x^2 + 1)$.
- (2) **Definiáljuk** \mathbb{C} -t $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ -nek, és igazoljuk, hogy test.

Polinomok „nemlétező” gyökei

Példa

A $z^2 + 1$ -nek nincs gyöke \mathbb{R} -ben, de i -vel kényelmes számolni. Ezért bevezettük \mathbb{C} -t, az \mathbb{R} egy **testbővítését**.

A bevezetés egy lehetséges módja a következő.

- (1) Tudjuk, hogy $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ izomorf \mathbb{C} -vel, és $a + bi$ -nek az $a + bx + (x^2 + 1)$ mellékosztály felel meg. Így az $a + (x^2 + 1)$ alakú mellékosztályok \mathbb{R} -rel izomorf részttestet alkotnak, az i -nek megfelelő elem $x + (x^2 + 1)$.
- (2) **Definiáljuk** \mathbb{C} -t $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ -nek, és igazoljuk, hogy test.
- (3) **Azonosítsuk** $a \in \mathbb{R}$ -et $a + (x^2 + 1)$ -gyel,

Polinomok „nemlétező” gyökei

Példa

A $z^2 + 1$ -nek nincs gyöke \mathbb{R} -ben, de i -vel kényelmes számolni. Ezért bevezettük \mathbb{C} -t, az \mathbb{R} egy **testbővítését**.

A bevezetés egy lehetséges módja a következő.

- (1) Tudjuk, hogy $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ izomorf \mathbb{C} -vel, és $a + bi$ -nek az $a + bx + (x^2 + 1)$ mellékosztály felel meg. Így az $a + (x^2 + 1)$ alakú mellékosztályok \mathbb{R} -rel izomorf részttestet alkotnak, az i -nek megfelelő elem $x + (x^2 + 1)$.
- (2) **Definiáljuk** \mathbb{C} -t $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ -nek, és igazoljuk, hogy test.
- (3) **Azonosítsuk** $a \in \mathbb{R}$ -et $a + (x^2 + 1)$ -gyel, és mutassuk meg, hogy ezek az elemek \mathbb{R} -rel izomorf részttestet alkotnak.

Polinomok „nemlétező” gyökei

Példa

A $z^2 + 1$ -nek nincs gyöke \mathbb{R} -ben, de i -vel kényelmes számolni. Ezért bevezettük \mathbb{C} -t, az \mathbb{R} egy **testbővítését**.

A bevezetés egy lehetséges módja a következő.

- (1) Tudjuk, hogy $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ izomorf \mathbb{C} -vel, és $a + bi$ -nek az $a + bx + (x^2 + 1)$ mellékosztály felel meg. Így az $a + (x^2 + 1)$ alakú mellékosztályok \mathbb{R} -rel izomorf részttestet alkotnak, az i -nek megfelelő elem $x + (x^2 + 1)$.
- (2) **Definiáljuk** \mathbb{C} -t $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ -nek, és igazoljuk, hogy test.
- (3) **Azonosítsuk** $a \in \mathbb{R}$ -et $a + (x^2 + 1)$ -gyel, és mutassuk meg, hogy ezek az elemek \mathbb{R} -rel izomorf részttestet alkotnak.
- (4) **Definiáljuk** i -t $x + (x^2 + 1)$ -nek,

Polinomok „nemlétező” gyökei

Példa

A $z^2 + 1$ -nek nincs gyöke \mathbb{R} -ben, de i -vel kényelmes számolni. Ezért bevezettük \mathbb{C} -t, az \mathbb{R} egy **testbővítését**.

A bevezetés egy lehetséges módja a következő.

- (1) Tudjuk, hogy $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ izomorf \mathbb{C} -vel, és $a + bi$ -nek az $a + bx + (x^2 + 1)$ mellékosztály felel meg. Így az $a + (x^2 + 1)$ alakú mellékosztályok \mathbb{R} -rel izomorf résztestet alkotnak, az i -nek megfelelő elem $x + (x^2 + 1)$.
- (2) **Definiáljuk** \mathbb{C} -t $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1)$ -nek, és igazoljuk, hogy test.
- (3) **Azonosítsuk** $a \in \mathbb{R}$ -et $a + (x^2 + 1)$ -gyel, és mutassuk meg, hogy ezek az elemek \mathbb{R} -rel izomorf résztestet alkotnak.
- (4) **Definiáljuk** i -t $x + (x^2 + 1)$ -nek, és lássuk be, hogy ez gyöke a $z^2 + 1$ polinomnak.

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem,

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s .

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$.

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$.
Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$. Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$ és $k \in K$ esetén $k \leftrightarrow k + (s)$.

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$. Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$ és $k \in K$ esetén $k \leftrightarrow k + (s)$.

Bizonyítás

Legyen $\varphi : K[x] \rightarrow L$,

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$. Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$ és $k \in K$ esetén $k \leftrightarrow k + (s)$.

Bizonyítás

Legyen $\varphi : K[x] \rightarrow L$, $\varphi(f) = f(\alpha)$

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$. Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$ és $k \in K$ esetén $k \leftrightarrow k + (s)$.

Bizonyítás

Legyen $\varphi : K[x] \rightarrow L$, $\varphi(f) = f(\alpha)$ az „ α behelyettesítése”.

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$. Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$ és $k \in K$ esetén $k \leftrightarrow k + (s)$.

Bizonyítás

Legyen $\varphi : K[x] \rightarrow L$, $\varphi(f) = f(\alpha)$ az „ α behelyettesítése”. A gyűrűk homomorfizmustétele miatt $\text{Im}(\varphi) \cong K[x]/\text{Ker}(\varphi)$.

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$. Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$ és $k \in K$ esetén $k \leftrightarrow k + (s)$.

Bizonyítás

Legyen $\varphi : K[x] \rightarrow L$, $\varphi(f) = f(\alpha)$ az „ α behelyettesítése”. A gyűrűk homomorfizmustétele miatt $\text{Im}(\varphi) \cong K[x]/\text{Ker}(\varphi)$. Ekkor $f \in \text{Ker}(\varphi) \iff f(\alpha) = 0$

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$. Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$ és $k \in K$ esetén $k \leftrightarrow k + (s)$.

Bizonyítás

Legyen $\varphi : K[x] \rightarrow L$, $\varphi(f) = f(\alpha)$ az „ α behelyettesítése”. A gyűrűk homomorfizmustétele miatt $\text{Im}(\varphi) \cong K[x]/\text{Ker}(\varphi)$. Ekkor $f \in \text{Ker}(\varphi) \iff f(\alpha) = 0 \iff s \mid f$,

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$. Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$ és $k \in K$ esetén $k \leftrightarrow k + (s)$.

Bizonyítás

Legyen $\varphi : K[x] \rightarrow L$, $\varphi(f) = f(\alpha)$ az „ α behelyettesítése”. A gyűrűk homomorfizmustétele miatt $\text{Im}(\varphi) \cong K[x]/\text{Ker}(\varphi)$. Ekkor $f \in \text{Ker}(\varphi) \iff f(\alpha) = 0 \iff s \mid f$, így $\text{Ker}(\varphi) = (s)$.

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$. Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$ és $k \in K$ esetén $k \leftrightarrow k + (s)$.

Bizonyítás

Legyen $\varphi : K[x] \rightarrow L$, $\varphi(f) = f(\alpha)$ az „ α behelyettesítése”. A gyűrűk homomorfizmustétele miatt $\text{Im}(\varphi) \cong K[x]/\text{Ker}(\varphi)$. Ekkor $f \in \text{Ker}(\varphi) \iff f(\alpha) = 0 \iff s \mid f$, így $\text{Ker}(\varphi) = (s)$. Az $\text{Im}(\varphi)$ az $f(\alpha)$ alakú elemek halmaza, ahol $f \in K[x]$.

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$. Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$ és $k \in K$ esetén $k \leftrightarrow k + (s)$.

Bizonyítás

Legyen $\varphi : K[x] \rightarrow L$, $\varphi(f) = f(\alpha)$ az „ α behelyettesítése”. A gyűrűk homomorfizmustétele miatt $\text{Im}(\varphi) \cong K[x]/\text{Ker}(\varphi)$. Ekkor $f \in \text{Ker}(\varphi) \iff f(\alpha) = 0 \iff s \mid f$, így $\text{Ker}(\varphi) = (s)$. Az $\text{Im}(\varphi)$ az $f(\alpha)$ alakú elemek halmaza, ahol $f \in K[x]$. Ez tehát α „polinomjainak” halmaza,

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$. Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$ és $k \in K$ esetén $k \leftrightarrow k + (s)$.

Bizonyítás

Legyen $\varphi : K[x] \rightarrow L$, $\varphi(f) = f(\alpha)$ az „ α behelyettesítése”. A gyűrűk homomorfizmustétele miatt $\text{Im}(\varphi) \cong K[x]/\text{Ker}(\varphi)$. Ekkor $f \in \text{Ker}(\varphi) \iff f(\alpha) = 0 \iff s \mid f$, így $\text{Ker}(\varphi) = (s)$. Az $\text{Im}(\varphi)$ az $f(\alpha)$ alakú elemek halmaza, ahol $f \in K[x]$. Ez tehát α „polinomjainak” halmaza, vagyis $K(\alpha)$.

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$.
Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$ és $k \in K$ esetén $k \leftrightarrow k + (s)$.

Bizonyítás

Legyen $\varphi : K[x] \rightarrow L$, $\varphi(f) = f(\alpha)$ az „ α behelyettesítése”.
A gyűrűk homomorfizmustétele miatt $\text{Im}(\varphi) \cong K[x]/\text{Ker}(\varphi)$.
Ekkor $f \in \text{Ker}(\varphi) \iff f(\alpha) = 0 \iff s \mid f$, így $\text{Ker}(\varphi) = (s)$.
Az $\text{Im}(\varphi)$ az $f(\alpha)$ alakú elemek halmaza, ahol $f \in K[x]$.
Ez tehát α „polinomjainak” halmaza, vagyis $K(\alpha)$.
A homomorfizmustétel bizonyítása miatt az $\text{Im}(\varphi) \cong K[x]/\text{Ker}(\varphi)$ izomorfizmusnál

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$. Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$ és $k \in K$ esetén $k \leftrightarrow k + (s)$.

Bizonyítás

Legyen $\varphi : K[x] \rightarrow L$, $\varphi(f) = f(\alpha)$ az „ α behelyettesítése”. A gyűrűk homomorfizmustétele miatt $\text{Im}(\varphi) \cong K[x]/\text{Ker}(\varphi)$. Ekkor $f \in \text{Ker}(\varphi) \iff f(\alpha) = 0 \iff s \mid f$, így $\text{Ker}(\varphi) = (s)$. Az $\text{Im}(\varphi)$ az $f(\alpha)$ alakú elemek halmaza, ahol $f \in K[x]$. Ez tehát α „polinomjainak” halmaza, vagyis $K(\alpha)$. A homomorfizmustétel bizonyítása miatt az $\text{Im}(\varphi) \cong K[x]/\text{Ker}(\varphi)$ izomorfizmusnál $\varphi(f) \leftrightarrow f + (s)$.

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$.
Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$ és $k \in K$ esetén $k \leftrightarrow k + (s)$.

Bizonyítás

Legyen $\varphi : K[x] \rightarrow L$, $\varphi(f) = f(\alpha)$ az „ α behelyettesítése”.
A gyűrűk homomorfizmustétele miatt $\text{Im}(\varphi) \cong K[x]/\text{Ker}(\varphi)$.
Ekkor $f \in \text{Ker}(\varphi) \iff f(\alpha) = 0 \iff s \mid f$, így $\text{Ker}(\varphi) = (s)$.
Az $\text{Im}(\varphi)$ az $f(\alpha)$ alakú elemek halmaza, ahol $f \in K[x]$.
Ez tehát α „polinomjainak” halmaza, vagyis $K(\alpha)$.
A homomorfizmustétel bizonyítása miatt
az $\text{Im}(\varphi) \cong K[x]/\text{Ker}(\varphi)$ izomorfizmusnál $\varphi(f) \leftrightarrow f + (s)$.
De $\varphi(x) = \alpha$,

Egyszerű testbővítés, mint faktorgyűrű

6.4.1. Tétel

Legyen $K \leq L$ testbővítés és $\alpha \in L$ egy K fölött algebrai elem, melynek K fölötti minimálpolinomja s . Ekkor $K(\alpha) \cong K[x]/(s)$. Az izomorfizmusnál $\alpha \leftrightarrow x + (s)$ és $k \in K$ esetén $k \leftrightarrow k + (s)$.

Bizonyítás

Legyen $\varphi : K[x] \rightarrow L$, $\varphi(f) = f(\alpha)$ az „ α behelyettesítése”. A gyűrűk homomorfizmustétele miatt $\text{Im}(\varphi) \cong K[x]/\text{Ker}(\varphi)$. Ekkor $f \in \text{Ker}(\varphi) \iff f(\alpha) = 0 \iff s \mid f$, így $\text{Ker}(\varphi) = (s)$. Az $\text{Im}(\varphi)$ az $f(\alpha)$ alakú elemek halmaza, ahol $f \in K[x]$. Ez tehát α „polinomjainak” halmaza, vagyis $K(\alpha)$. A homomorfizmustétel bizonyítása miatt az $\text{Im}(\varphi) \cong K[x]/\text{Ker}(\varphi)$ izomorfizmusnál $\varphi(f) \leftrightarrow f + (s)$. De $\varphi(x) = \alpha$, és $k \in K$ esetén $\varphi(k) = k$. □

A faktorgyűrű mikor test

5.2.9. Állítás

Ha T test és $f \in T[x]$,

A faktorgyűrű mikor test

5.2.9. Állítás

Ha T test és $f \in T[x]$, akkor a $T[x]/(f)$ faktorgyűrű akkor és csak akkor **test**,

A faktorgyűrű mikor test

5.2.9. Állítás

Ha T test és $f \in T[x]$, akkor a $T[x]/(f)$ faktorgyűrű akkor és csak akkor **test**, ha f **irreducibilis** T fölött.

A faktorgyűrű mikor test

5.2.9. Állítás

Ha T test és $f \in T[x]$, akkor a $T[x]/(f)$ faktorgyűrű akkor és csak akkor **test**, ha f **irreducibilis** T fölött.

Bizonyítás

Ha $f = gh$ nemtriviális felbontás,

A faktorgyűrű mikor test

5.2.9. Állítás

Ha T test és $f \in T[x]$, akkor a $T[x]/(f)$ faktorgyűrű akkor és csak akkor **test**, ha f **irreducibilis** T fölött.

Bizonyítás

Ha $f = gh$ nemtriviális felbontás, akkor $(g + (f))(h + (f))$ nulla,

A faktorgyűrű mikor test

5.2.9. Állítás

Ha T test és $f \in T[x]$, akkor a $T[x]/(f)$ faktorgyűrű akkor és csak akkor **test**, ha f **irreducibilis** T fölött.

Bizonyítás

Ha $f = gh$ nemtriviális felbontás, akkor $(g + (f))(h + (f))$ nulla, vagyis $T[x]/(f)$ nem nullosztómentes,

A faktorgyűrű mikor test

5.2.9. Állítás

Ha T test és $f \in T[x]$, akkor a $T[x]/(f)$ faktorgyűrű akkor és csak akkor **test**, ha f **irreducibilis** T fölött.

Bizonyítás

Ha $f = gh$ nemtriviális felbontás, akkor $(g + (f))(h + (f))$ **nulla**, vagyis $T[x]/(f)$ nem nullosztómentes, és így nem is test.

A faktorgyűrű mikor test

5.2.9. Állítás

Ha T test és $f \in T[x]$, akkor a $T[x]/(f)$ faktorgyűrű akkor és csak akkor **test**, ha f **irreducibilis** T fölött.

Bizonyítás

Ha $f = gh$ nemtriviális felbontás, akkor $(g + (f))(h + (f))$ nulla, vagyis $T[x]/(f)$ nem nullosztómentes, és így nem is test.

Ha f **irreducibilis**, akkor legyen $g \in T[x]$, ahol $g + (f)$ nem nulla.

A faktorgyűrű mikor test

5.2.9. Állítás

Ha T test és $f \in T[x]$, akkor a $T[x]/(f)$ faktorgyűrű akkor és csak akkor **test**, ha f **irreducibilis** T fölött.

Bizonyítás

Ha $f = gh$ nemtriviális felbontás, akkor $(g + (f))(h + (f))$ nulla, vagyis $T[x]/(f)$ nem nullosztómentes, és így nem is test.

Ha f **irreducibilis**, akkor legyen $g \in T[x]$, ahol $g + (f)$ nem nulla. Azaz f nem osztója g -nek,

A faktorgyűrű mikor test

5.2.9. Állítás

Ha T test és $f \in T[x]$, akkor a $T[x]/(f)$ faktorgyűrű akkor és csak akkor **test**, ha f **irreducibilis** T fölött.

Bizonyítás

Ha $f = gh$ nemtriviális felbontás, akkor $(g + (f))(h + (f))$ nulla, vagyis $T[x]/(f)$ nem nullosztómentes, és így nem is test.

Ha f **irreducibilis**, akkor legyen $g \in T[x]$, ahol $g + (f)$ nem nulla. Azaz f nem osztója g -nek, és mivel f irreducibilis, $(f, g) = 1$.

A faktorgyűrű mikor test

5.2.9. Állítás

Ha T test és $f \in T[x]$, akkor a $T[x]/(f)$ faktorgyűrű akkor és csak akkor **test**, ha f **irreducibilis** T fölött.

Bizonyítás

Ha $f = gh$ nemtriviális felbontás, akkor $(g + (f))(h + (f))$ nulla, vagyis $T[x]/(f)$ nem nullosztómentes, és így nem is test.

Ha f **irreducibilis**, akkor legyen $g \in T[x]$, ahol $g + (f)$ nem nulla. Azaz f nem osztója g -nek, és mivel f irreducibilis, $(f, g) = 1$. Ezért $fp + gq = 1$ alkalmas $p, q \in T[x]$ polinomokra.

A faktorgyűrű mikor test

5.2.9. Állítás

Ha T test és $f \in T[x]$, akkor a $T[x]/(f)$ faktorgyűrű akkor és csak akkor **test**, ha f **irreducibilis** T fölött.

Bizonyítás

Ha $f = gh$ nemtriviális felbontás, akkor $(g + (f))(h + (f))$ nulla, vagyis $T[x]/(f)$ nem nullosztómentes, és így nem is test.

Ha f **irreducibilis**, akkor legyen $g \in T[x]$, ahol $g + (f)$ nem nulla.

Azaz f nem osztója g -nek, és mivel f irreducibilis, $(f, g) = 1$.

Ezért $fp + gq = 1$ alkalmas $p, q \in T[x]$ polinomokra.

Innen $(g + (f))(q + (f)) = 1 - fp + (f) = 1 + (f)$,

A faktorgyűrű mikor test

5.2.9. Állítás

Ha T test és $f \in T[x]$, akkor a $T[x]/(f)$ faktorgyűrű akkor és csak akkor **test**, ha f **irreducibilis** T fölött.

Bizonyítás

Ha $f = gh$ nemtriviális felbontás, akkor $(g + (f))(h + (f))$ nulla, vagyis $T[x]/(f)$ nem nullosztómentes, és így nem is test.

Ha f **irreducibilis**, akkor legyen $g \in T[x]$, ahol $g + (f)$ nem nulla.

Azaz f nem osztója g -nek, és mivel f irreducibilis, $(f, g) = 1$.

Ezért $fp + gq = 1$ alkalmas $p, q \in T[x]$ polinomokra.

Innen $(g + (f))(q + (f)) = 1 - fp + (f) = 1 + (f)$,

hiszen $f \mid fp$ miatt $-fp + (f)$ nulla.

A faktorgyűrű mikor test

5.2.9. Állítás

Ha T test és $f \in T[x]$, akkor a $T[x]/(f)$ faktorgyűrű akkor és csak akkor **test**, ha f **irreducibilis** T fölött.

Bizonyítás

Ha $f = gh$ nemtriviális felbontás, akkor $(g + (f))(h + (f))$ nulla, vagyis $T[x]/(f)$ nem nullosztómentes, és így nem is test.

Ha f **irreducibilis**, akkor legyen $g \in T[x]$, ahol $g + (f)$ nem nulla.

Azaz f nem osztója g -nek, és mivel f irreducibilis, $(f, g) = 1$.

Ezért $fp + gq = 1$ alkalmas $p, q \in T[x]$ polinomokra.

Innen $(g + (f))(q + (f)) = 1 - fp + (f) = 1 + (f)$,

hiszen $f \mid fp$ miatt $-fp + (f)$ nulla.

Beláttuk tehát, hogy $q + (f)$ inverze $g + (f)$ -nek,

A faktorgyűrű mikor test

5.2.9. Állítás

Ha T test és $f \in T[x]$, akkor a $T[x]/(f)$ faktorgyűrű akkor és csak akkor **test**, ha f **irreducibilis** T fölött.

Bizonyítás

Ha $f = gh$ nemtriviális felbontás, akkor $(g + (f))(h + (f))$ nulla, vagyis $T[x]/(f)$ nem nullosztómentes, és így nem is test.

Ha f **irreducibilis**, akkor legyen $g \in T[x]$, ahol $g + (f)$ nem nulla.

Azaz f nem osztója g -nek, és mivel f irreducibilis, $(f, g) = 1$.

Ezért $fp + gq = 1$ alkalmas $p, q \in T[x]$ polinomokra.

Innen $(g + (f))(q + (f)) = 1 - fp + (f) = 1 + (f)$,

hiszen $f \mid fp$ miatt $-fp + (f)$ nulla.

Beláttuk tehát, hogy $q + (f)$ inverze $g + (f)$ -nek,

hiszen $1 + (f)$ a $T[x]/(f)$ faktorgyűrű egységeleme. □

Egyszerű testbővítés konstrukciója

6.4.3. Tétel

Ha K test, és s egy K fölött irreducibilis polinom,

Egyszerű testbővítés konstrukciója

6.4.3. Tétel

Ha K test, és s egy K fölött irreducibilis polinom, akkor **létezik** olyan L test, amelyben K résztest,

Egyszerű testbővítés konstrukciója

6.4.3. Tétel

Ha K test, és s egy K fölött irreducibilis polinom, akkor **létezik** olyan L test, amelyben K résztest, és amelyben az s polinomnak már **van gyöke**.

Egyszerű testbővítés konstrukciója

6.4.3. Tétel

Ha K test, és s egy K fölött irreducibilis polinom, akkor **létezik** olyan L test, amelyben K résztest, és amelyben az s polinomnak már **van gyöke**.

Bizonyítás

Legyen $L = K[x]/(s)$,

Egyszerű testbővítés konstrukciója

6.4.3. Tétel

Ha K test, és s egy K fölött irreducibilis polinom, akkor **létezik** olyan L test, amelyben K résztest, és amelyben az s polinomnak már **van gyöke**.

Bizonyítás

Legyen $L = K[x]/(s)$, ez test, mert s irreducibilis.

Egyszerű testbővítés konstrukciója

6.4.3. Tétel

Ha K test, és s egy K fölött irreducibilis polinom, akkor **létezik** olyan L test, amelyben K résztest, és amelyben az s polinomnak már **van gyöke**.

Bizonyítás

Legyen $L = K[x]/(s)$, ez test, mert s irreducibilis.

A $k \mapsto k + (s)$ megfeleltetés nyilván művelettartó és injektív.

Egyszerű testbővítés konstrukciója

6.4.3. Tétel

Ha K test, és s egy K fölött irreducibilis polinom, akkor **létezik** olyan L test, amelyben K résztest, és amelyben az s polinomnak már **van gyöke**.

Bizonyítás

Legyen $L = K[x]/(s)$, ez test, mert s irreducibilis.

A $k \mapsto k + (s)$ megfeleltetés nyilván művelettartó és injektív. Ezért a $k + (s)$ elemek ($k \in K$) a K -val izomorf résztestet alkotnak L -ben.

Egyszerű testbővítés konstrukciója

6.4.3. Tétel

Ha K test, és s egy K fölött irreducibilis polinom, akkor **létezik** olyan L test, amelyben K résztest, és amelyben az s polinomnak már **van gyöke**.

Bizonyítás

Legyen $L = K[x]/(s)$, ez test, mert s irreducibilis.

A $k \mapsto k + (s)$ megfeleltetés nyilván művelettartó és injektív. Ezért a $k + (s)$ elemek ($k \in K$) a K -val izomorf résztestet alkotnak L -ben. Végezzük el a $k = k + (s)$ azonosítást

Egyszerű testbővítés konstrukciója

6.4.3. Tétel

Ha K test, és s egy K fölött irreducibilis polinom, akkor **létezik** olyan L test, amelyben K résztest, és amelyben az s polinomnak már **van gyöke**.

Bizonyítás

Legyen $L = K[x]/(s)$, ez test, mert s irreducibilis.

A $k \mapsto k + (s)$ megfeleltetés nyilván művelettartó és injektív.

Ezért a $k + (s)$ elemek ($k \in K$) a K -val izomorf résztestet alkotnak L -ben.

Végezzük el a $k = k + (s)$ azonosítást

(az azonosítás precíz részleteit lásd Kiss-jegyzet, 361. oldal).

Egyszerű testbővítés konstrukciója

6.4.3. Tétel

Ha K test, és s egy K fölött irreducibilis polinom, akkor **létezik** olyan L test, amelyben K résztest, és amelyben az s polinomnak már **van gyöke**.

Bizonyítás

Legyen $L = K[x]/(s)$, ez test, mert s irreducibilis.

A $k \mapsto k + (s)$ megfeleltetés nyilván művelettartó és injektív.

Ezért a $k + (s)$ elemek ($k \in K$) a K -val izomorf résztestet alkotnak L -ben.

Végezzük el a $k = k + (s)$ azonosítást

(az azonosítás precíz részleteit lásd Kiss-jegyzet, 361. oldal).

Legyen $\alpha = x + (s) \in L$.

Egyszerű testbővítés konstrukciója

6.4.3. Tétel

Ha K test, és s egy K fölött irreducibilis polinom, akkor **létezik** olyan L test, amelyben K résztest, és amelyben az s polinomnak már **van gyöke**.

Bizonyítás

Legyen $L = K[x]/(s)$, ez test, mert s irreducibilis.

A $k \mapsto k + (s)$ megfeleltetés nyilván művelettartó és injektív.

Ezért a $k + (s)$ elemek ($k \in K$) a K -val izomorf résztestet alkotnak L -ben.

Végezzük el a $k = k + (s)$ azonosítást

(az azonosítás precíz részleteit lásd Kiss-jegyzet, 361. oldal).

Legyen $\alpha = x + (s) \in L$. Be kell látni, hogy α gyöke s -nek.

Egyszerű testbővítés konstrukciója

6.4.3. Tétel

Ha K test, és s egy K fölött irreducibilis polinom, akkor **létezik** olyan L test, amelyben K résztest, és amelyben az s polinomnak már **van gyöke**.

Bizonyítás

Legyen $L = K[x]/(s)$, ez test, mert s irreducibilis.

A $k \mapsto k + (s)$ megfeleltetés nyilván művelettartó és injektív.

Ezért a $k + (s)$ elemek ($k \in K$) a K -val izomorf résztestet alkotnak L -ben.

Végezzük el a $k = k + (s)$ azonosítást

(az azonosítás precíz részleteit lásd Kiss-jegyzet, 361. oldal).

Legyen $\alpha = x + (s) \in L$. Be kell látni, hogy α gyöke s -nek.

Ezzel a bizonyítást be is fejezzük majd.

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$.

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk.

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek.

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek. Így $\alpha = x + (s)$ miatt

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek. Így $\alpha = x + (s)$ miatt $s(\alpha) =$

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek.

Így $\alpha = x + (s)$ miatt $s(\alpha) =$
 $= (k_0 + (s)) + (k_1 + (s))(x + (s)) + \dots + (k_n + (s))(x + (s))^n =$

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek.

Így $\alpha = x + (s)$ miatt $s(\alpha) =$

$$\begin{aligned} &= (k_0 + (s)) + (k_1 + (s))(x + (s)) + \dots + (k_n + (s))(x + (s))^n = \\ &= k_0 + k_1x + \dots + k_nx^n + (s) = s + (s) = (s), \end{aligned}$$

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek.

Így $\alpha = x + (s)$ miatt $s(\alpha) =$

$$\begin{aligned} &= (k_0 + (s)) + (k_1 + (s))(x + (s)) + \dots + (k_n + (s))(x + (s))^n = \\ &= k_0 + k_1x + \dots + k_nx^n + (s) = s + (s) = (s), \end{aligned}$$

vagyis a $K[x]/(s)$ faktorgyűrű nulleleme.

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek.

Így $\alpha = x + (s)$ miatt $s(\alpha) =$

$$\begin{aligned} &= (k_0 + (s)) + (k_1 + (s))(x + (s)) + \dots + (k_n + (s))(x + (s))^n = \\ &= k_0 + k_1x + \dots + k_nx^n + (s) = s + (s) = (s), \end{aligned}$$

vagyis a $K[x]/(s)$ faktorgyűrű nulleleme.

Ezért α tényleg gyöke az s polinomnak. □

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek.

Így $\alpha = x + (s)$ miatt $s(\alpha) =$

$$\begin{aligned} &= (k_0 + (s)) + (k_1 + (s))(x + (s)) + \dots + (k_n + (s))(x + (s))^n = \\ &= k_0 + k_1x + \dots + k_nx^n + (s) = s + (s) = (s), \end{aligned}$$

vagyis a $K[x]/(s)$ faktorgyűrű nulleleme.

Ezért α tényleg gyöke az s polinomnak. □

A $\mathbb{Z}_2[x]/(x^2 + x + 1)$ négyelemű testben

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek.

Így $\alpha = x + (s)$ miatt $s(\alpha) =$

$$\begin{aligned} &= (k_0 + (s)) + (k_1 + (s))(x + (s)) + \dots + (k_n + (s))(x + (s))^n = \\ &= k_0 + k_1x + \dots + k_nx^n + (s) = s + (s) = (s), \end{aligned}$$

vagyis a $K[x]/(s)$ faktorgyűrű nulleleme.

Ezért α tényleg gyöke az s polinomnak. □

A $\mathbb{Z}_2[x]/(x^2 + x + 1)$ négyelemű testben $E = 1 + (x^2 + x + 1)$,

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek.

Így $\alpha = x + (s)$ miatt $s(\alpha) =$

$$\begin{aligned} &= (k_0 + (s)) + (k_1 + (s))(x + (s)) + \dots + (k_n + (s))(x + (s))^n = \\ &= k_0 + k_1x + \dots + k_nx^n + (s) = s + (s) = (s), \end{aligned}$$

vagyis a $K[x]/(s)$ faktorgyűrű nulleleme.

Ezért α tényleg gyöke az s polinomnak. □

A $\mathbb{Z}_2[x]/(x^2 + x + 1)$ négyelemű testben $E = 1 + (x^2 + x + 1)$,
 $0 = (x^2 + x + 1)$,

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek.

Így $\alpha = x + (s)$ miatt $s(\alpha) =$

$$= (k_0 + (s)) + (k_1 + (s))(x + (s)) + \dots + (k_n + (s))(x + (s))^n = \\ = k_0 + k_1x + \dots + k_nx^n + (s) = s + (s) = (s),$$

vagyis a $K[x]/(s)$ faktorgyűrű nulleleme.

Ezért α tényleg gyöke az s polinomnak. □

A $\mathbb{Z}_2[x]/(x^2 + x + 1)$ négyelemű testben $E = 1 + (x^2 + x + 1)$,
 $0 = (x^2 + x + 1)$, $A = x + (x^2 + x + 1)$,

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek.

Így $\alpha = x + (s)$ miatt $s(\alpha) =$

$$\begin{aligned} &= (k_0 + (s)) + (k_1 + (s))(x + (s)) + \dots + (k_n + (s))(x + (s))^n = \\ &= k_0 + k_1x + \dots + k_nx^n + (s) = s + (s) = (s), \end{aligned}$$

vagyis a $K[x]/(s)$ faktorgyűrű nulleleme.

Ezért α tényleg gyöke az s polinomnak. □

A $\mathbb{Z}_2[x]/(x^2 + x + 1)$ négyelemű testben $E = 1 + (x^2 + x + 1)$,
 $0 = (x^2 + x + 1)$, $A = x + (x^2 + x + 1)$, $B = x + 1 + (x^2 + x + 1)$.

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek.

Így $\alpha = x + (s)$ miatt $s(\alpha) =$

$$= (k_0 + (s)) + (k_1 + (s))(x + (s)) + \dots + (k_n + (s))(x + (s))^n = \\ = k_0 + k_1x + \dots + k_nx^n + (s) = s + (s) = (s),$$

vagyis a $K[x]/(s)$ faktorgyűrű nulleleme.

Ezért α tényleg gyöke az s polinomnak. □

A $\mathbb{Z}_2[x]/(x^2 + x + 1)$ négyelemű testben $E = 1 + (x^2 + x + 1)$,
 $O = (x^2 + x + 1)$, $A = x + (x^2 + x + 1)$, $B = x + 1 + (x^2 + x + 1)$.

Azonosítás: $O \leftrightarrow 0$,

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek.

Így $\alpha = x + (s)$ miatt $s(\alpha) =$

$$= (k_0 + (s)) + (k_1 + (s))(x + (s)) + \dots + (k_n + (s))(x + (s))^n = \\ = k_0 + k_1x + \dots + k_nx^n + (s) = s + (s) = (s),$$

vagyis a $K[x]/(s)$ faktorgyűrű nulleleme.

Ezért α tényleg gyöke az s polinomnak. □

A $\mathbb{Z}_2[x]/(x^2 + x + 1)$ négyelemű testben $E = 1 + (x^2 + x + 1)$, $0 = (x^2 + x + 1)$, $A = x + (x^2 + x + 1)$, $B = x + 1 + (x^2 + x + 1)$.

Azonosítás: $O \leftrightarrow 0$, $E \leftrightarrow 1$,

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek.

Így $\alpha = x + (s)$ miatt $s(\alpha) =$

$$\begin{aligned} &= (k_0 + (s)) + (k_1 + (s))(x + (s)) + \dots + (k_n + (s))(x + (s))^n = \\ &= k_0 + k_1x + \dots + k_nx^n + (s) = s + (s) = (s), \end{aligned}$$

vagyis a $K[x]/(s)$ faktorgyűrű nulleleme.

Ezért α tényleg gyöke az s polinomnak. □

A $\mathbb{Z}_2[x]/(x^2 + x + 1)$ négyelemű testben $E = 1 + (x^2 + x + 1)$, $0 = (x^2 + x + 1)$, $A = x + (x^2 + x + 1)$, $B = x + 1 + (x^2 + x + 1)$.

Azonosítás: $0 \leftrightarrow 0$, $E \leftrightarrow 1$, $z^2 + z + 1 \leftrightarrow Ez^2 + Ez + E$.

Gyök a bővítésben

Bizonyítás (folytatás)

Legyen $s(z) = k_0 + k_1z + \dots + k_nz^n \in K[z]$. Az s -et $L[z]$ -beli polinomnak képzeljük, hogy α -t helyettesíthessünk. Ezért s együtthatói a (k_j -vel azonosított) $k_j + (s)$ elemek.

Így $\alpha = x + (s)$ miatt $s(\alpha) =$

$$\begin{aligned} &= (k_0 + (s)) + (k_1 + (s))(x + (s)) + \dots + (k_n + (s))(x + (s))^n = \\ &= k_0 + k_1x + \dots + k_nx^n + (s) = s + (s) = (s), \end{aligned}$$

vagyis a $K[x]/(s)$ faktorgyűrű nulleleme.

Ezért α tényleg gyöke az s polinomnak. □

A $\mathbb{Z}_2[x]/(x^2 + x + 1)$ négyelemű testben $E = 1 + (x^2 + x + 1)$, $0 = (x^2 + x + 1)$, $A = x + (x^2 + x + 1)$, $B = x + 1 + (x^2 + x + 1)$.

Azonosítás: $0 \leftrightarrow 0$, $E \leftrightarrow 1$, $z^2 + z + 1 \leftrightarrow Ez^2 + Ez + E$.

Az $\alpha = A$ elem tényleg gyöke $Ez^2 + Ez + E$ -nek.

Felbontási test

6.3.2. Definíció

$K \leq L$ testbővítés, ahol L tartalmazza $0 \neq f \in K[x]$ **összes** gyökét:

Felbontási test

6.3.2. Definíció

$K \leq L$ testbővítés, ahol L tartalmazza $0 \neq f \in K[x]$ **összes** gyökét: $f(x) = c(x - \alpha_1) \dots (x - \alpha_n)$,

Felbontási test

6.3.2. Definíció

$K \leq L$ testbővítés, ahol L tartalmazza $0 \neq f \in K[x]$ összes gyökét: $f(x) = c(x - \alpha_1) \dots (x - \alpha_n)$, ahol $\alpha_i \in L$

Felbontási test

6.3.2. Definíció

$K \leq L$ testbővítés, ahol L tartalmazza $0 \neq f \in K[x]$ **összes** gyökét: $f(x) = c(x - \alpha_1) \dots (x - \alpha_n)$, ahol $\alpha_i \in L$ és $c \in K$.

Felbontási test

6.3.2. Definíció

$K \leq L$ testbővítés, ahol L tartalmazza $0 \neq f \in K[x]$ **összes** gyökét: $f(x) = c(x - \alpha_1) \dots (x - \alpha_n)$, ahol $\alpha_i \in L$ és $c \in K$. Ekkor $K(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ az f polinom **felbontási teste** K fölött.

Felbontási test

6.3.2. Definíció

$K \leq L$ testbővítés, ahol L tartalmazza $0 \neq f \in K[x]$ **összes** gyökét: $f(x) = c(x - \alpha_1) \dots (x - \alpha_n)$, ahol $\alpha_i \in L$ és $c \in K$. Ekkor $K(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ az f polinom **felbontási teste** K fölött.

Az f **összes** gyökéről beszélni **értelmetlen**:

Felbontási test

6.3.2. Definíció

$K \leq L$ testbővítés, ahol L tartalmazza $0 \neq f \in K[x]$ **összes** gyökét: $f(x) = c(x - \alpha_1) \dots (x - \alpha_n)$, ahol $\alpha_i \in L$ és $c \in K$. Ekkor $K(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ az f polinom **felbontási teste** K fölött.

Az f **összes** gyökéről beszélni **értelmetlen**:
például $x^2 + 1$ gyökei nemcsak $\pm i$,

Felbontási test

6.3.2. Definíció

$K \leq L$ testbővítés, ahol L tartalmazza $0 \neq f \in K[x]$ **összes** gyökét: $f(x) = c(x - \alpha_1) \dots (x - \alpha_n)$, ahol $\alpha_i \in L$ és $c \in K$. Ekkor $K(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ az f polinom **felbontási teste** K fölött.

Az f **összes** gyökéről beszélni **értelmetlen**:
például $x^2 + 1$ gyökei nemcsak $\pm i$, hanem sok mátrix is.

Felbontási test

6.3.2. Definíció

$K \leq L$ testbővítés, ahol L tartalmazza $0 \neq f \in K[x]$ **összes** gyökét: $f(x) = c(x - \alpha_1) \dots (x - \alpha_n)$, ahol $\alpha_i \in L$ és $c \in K$. Ekkor $K(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ az f polinom **felbontási teste** K fölött.

Az f **összes** gyökéről beszélni **értelmetlen**:

például $x^2 + 1$ gyökei nemcsak $\pm i$, hanem sok mátrix is.

Ezt javítja ki a fenti gyöktényezős alakkal való megfogalmazás.

Felbontási test

6.3.2. Definíció

$K \leq L$ testbővítés, ahol L tartalmazza $0 \neq f \in K[x]$ **összes** gyökét: $f(x) = c(x - \alpha_1) \dots (x - \alpha_n)$, ahol $\alpha_i \in L$ és $c \in K$. Ekkor $K(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ az f polinom **felbontási teste** K fölött.

Az f **összes** gyökéről beszélni **értelmetlen**:

például $x^2 + 1$ gyökei nemcsak $\pm i$, hanem sok mátrix is.

Ezt javítja ki a fenti gyöktényezős alakkal való megfogalmazás.

6.4.5. Következmény

Minden nem nulla polinomnak van felbontási teste.

Felbontási test

6.3.2. Definíció

$K \leq L$ testbővítés, ahol L tartalmazza $0 \neq f \in K[x]$ **összes** gyökét: $f(x) = c(x - \alpha_1) \dots (x - \alpha_n)$, ahol $\alpha_i \in L$ és $c \in K$. Ekkor $K(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ az f polinom **felbontási teste** K fölött.

Az f **összes** gyökéről beszélni **értelmetlen**:

például $x^2 + 1$ gyökei nemcsak $\pm i$, hanem sok mátrix is.

Ezt javítja ki a fenti gyöktényezős alakkal való megfogalmazás.

6.4.5. Következmény

Minden nem nulla polinomnak van felbontási teste.

Vázlat: a faktorgyűrűs konstrukcióval készíthetünk gyököket,

Felbontási test

6.3.2. Definíció

$K \leq L$ testbővítés, ahol L tartalmazza $0 \neq f \in K[x]$ **összes** gyökét: $f(x) = c(x - \alpha_1) \dots (x - \alpha_n)$, ahol $\alpha_i \in L$ és $c \in K$. Ekkor $K(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ az f polinom **felbontási teste** K fölött.

Az f **összes** gyökéről beszélni **értelmetlen**:

például $x^2 + 1$ gyökei nemcsak $\pm i$, hanem sok mátrix is.

Ezt javítja ki a fenti gyöktényezős alakkal való megfogalmazás.

6.4.5. Következmény

Minden nem nulla polinomnak van felbontási teste.

Vázlat: a faktorgyűrűs konstrukcióval készíthetünk gyököket, mindig bővítve az alaptestet.

Felbontási test

6.3.2. Definíció

$K \leq L$ testbővítés, ahol L tartalmazza $0 \neq f \in K[x]$ **összes** gyökét: $f(x) = c(x - \alpha_1) \dots (x - \alpha_n)$, ahol $\alpha_i \in L$ és $c \in K$. Ekkor $K(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ az f polinom **felbontási teste** K fölött.

Az f **összes** gyökéről beszélni **értelmetlen**:

például $x^2 + 1$ gyökei nemcsak $\pm i$, hanem sok mátrix is.

Ezt javítja ki a fenti gyöktényezős alakkal való megfogalmazás.

6.4.5. Következmény

Minden nem nulla polinomnak van felbontási teste.

Vázlat: a faktorgyűrűs konstrukcióval készíthetünk gyököket, mindig bővítve az alaptestet. Legfeljebb $\text{gr}(f)$ lépésben vége.

Felbontási test

6.3.2. Definíció

$K \leq L$ testbővítés, ahol L tartalmazza $0 \neq f \in K[x]$ **összes** gyökét: $f(x) = c(x - \alpha_1) \dots (x - \alpha_n)$, ahol $\alpha_i \in L$ és $c \in K$. Ekkor $K(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ az f polinom **felbontási teste** K fölött.

Az f **összes** gyökéről beszélni **értelmetlen**:

például $x^2 + 1$ gyökei nemcsak $\pm i$, hanem sok mátrix is.

Ezt javítja ki a fenti gyöktényezőzős alakkal való megfogalmazás.

6.4.5. Következmény

Minden nem nulla polinomnak van felbontási teste.

Vázlat: a faktorgyűrűs konstrukcióval készíthetünk gyököket, mindig bővítve az alaptestet. Legfeljebb $\text{gr}(f)$ lépésben vége.

Algebrailag zárt bővítés: ugyanez az összes polinomra

Felbontási test

6.3.2. Definíció

$K \leq L$ testbővítés, ahol L tartalmazza $0 \neq f \in K[x]$ **összes** gyökét: $f(x) = c(x - \alpha_1) \dots (x - \alpha_n)$, ahol $\alpha_i \in L$ és $c \in K$. Ekkor $K(\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ az f polinom **felbontási teste** K fölött.

Az f **összes** gyökéről beszélni **értelmetlen**:

például $x^2 + 1$ gyökei nemcsak $\pm i$, hanem sok mátrix is.

Ezt javítja ki a fenti gyöktényezős alakkal való megfogalmazás.

6.4.5. Következmény

Minden nem nulla polinomnak van felbontási teste.

Vázlat: a faktorgyűrűs konstrukcióval készíthetünk gyököket, mindig bővítve az alaptestet. Legfeljebb $\text{gr}(f)$ lépésben vége.

Algebrailag zárt bővítés: ugyanez az összes polinomra (transzfinit eszközökkel).